

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové v právní věci žalobce: **ČEZ Měření, s.r.o.**, se sídlem v Hradci Králové, Riegrovo náměstí 1493, IČ: 259 38 878, zastoupeného Mgr. Radkem Pokorným, advokátem, se sídlem v Praze 1, Karolíny Světlé 301/8, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem v Praze 7, Pplk. Sochora 27, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. SPR-3988/08-18 ze dne 6. 2. 2009,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. SPR-3988/08-18 ze dne 6. 2. 2009, jímž byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. SPR-3988/08-12 ze dne 10.10.2012.

Prvoinstančním rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 10. 2012 byla účastníku řízení jako správci osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, za porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 2 tohoto zákona, tedy povinnosti zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektu údajů, a bez tohoto souhlasu pouze na základě výjimek dle § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona, v souvislosti se

zpracováním osobních údajů p. P. L., jednatele společnosti KOLŠTEJN, s.r.o., prostřednictvím obrazového a zvukového záznamu z videokamery pořízeného při jednání dne 8. 7. 2008 v prostorách žalobce, v kanceláři č. 10 na adrese Olomouc, Franklinova 3, a to přes nesouhlas p. L. s tímto zpracováním jeho osobních údajů, v souladu s § 45 odst. 1 písm. e) a § 45 odst. 3 uvedeného zákona uložena pokuta ve výši 15.000,- Kč a dále uložena povinnost nahradit náklady řízení v částce 1.000,- Kč.

Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné jednak pro nedostatek náležitostí výroku tohoto rozhodnutí, v němž je v rozporu s ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, rozhodnuto toliko o tom, že se rozklad zamítá, nikoli však o tom, že se prvoinstanční rozhodnutí potvrzuje, jednak z toho důvodu, že se žalobce nezákonného zpracování osobních údajů nedopustil. Žalobce se domnívá, že zpracovávání osobních údajů v dané věci splňuje podmínky ust. § 5 odst. 2 písm. e) a rovněž ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů, a souhlas subjektu údajů pro toto zpracovávání tudíž nepotřeboval. Dle prvního z uvedených ustanovení není souhlasu subjektu údajů se zpracováním údajů třeba, *„pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života,“* dle druhého z těchto ustanovení pak tehdy, *„jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů“*.

Ve vztahu k ust. § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů žalobce uvádí, že k omezení některého základního práva může dojít v případě jeho střetu s jiným takovým právem, avšak při respektování principu přiměřenosti. Při zkoumání, zda jsou splněny podmínky citovaného ustanovení, je tudíž třeba posoudit, zda nad právem subjektu údajů nepřeváží právo či oprávněný zájem správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby. Dle žalobce je tak třeba nejprve zkoumat, zda je zvolené opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle (princip způsobilosti naplnění účelu), dále zda neexistuje šetrnější prostředek k dosažení zamýšleného cíle (princip potřebnosti), a nakonec újma na základním právu není nepřiměřená ve vztahu ke zamýšlenému cíli (v principu přiměřenosti v užším smyslu). Žalobce přitom zdůrazňuje, že p. L. se jednání účastnil jako statutární orgán právnické osoby, nikoli jako fyzická osoba, tudíž do jeho soukromého a osobního života zasaženo být nemohlo, případně jen ve velmi malé míře. V této souvislosti žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 30 Cdo 64/2004, v němž tento soud konstatoval, že projevy, ke kterým dochází při výkonu povolání či při obchodní či veřejné činnosti, zpravidla nejsou projevy osobní povahy ve smyslu §§ 11 a 12 občanského zákoníku. Účelem zpracovávání osobních údajů nebylo zaznamenání dat vztahujících se k soukromému a osobnímu životu p. L., nýbrž zdokumentování jednání mezi dvěma právníckými osobami.

Žalobce namítá, že závěr žalovaného o neexistenci práv nebo oprávněných zájmů žalobce či jeho zaměstnanců, jež by byly v dané věci ohroženy, je nesprávný, neboť zpracovávání údajů bylo nezbytné, aby žalobce chránil právo svých zaměstnanců na důstojnost, osobní čest a dobrou pověst, žalobcovu dobrou pověst a žalobcova

majetková práva. Osobnostní práva zaměstnanců žalobce byla ohrožena, neboť při jednání s neoprávněnými odběrateli, jímž byla rovněž společnost, jejímž jménem p. L. jednal (žalobce uvádí, že neoprávněný odběr je objektivní skutečností, k jejímuž zjištění jsou jeho zaměstnanci náležitě školeni), jsou často vystaveni slovním i fyzickým útokům, a především tito odběratelé často zpětně zpochybňují průběh ústního jednání, ať už podáním trestního oznámení nebo jiným způsobem. Podání trestního oznámení je dle žalobce nevratným zásahem do práv jeho zaměstnanců, přičemž na podporu tohoto tvrzení odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 428/05, dle něž představuje trestní stíhání vážný zásah do soukromého života jednotlivce, a dovozuje, že tento závěr je třeba vztáhnout rovněž na fázi před sdělením obvinění; obdobným způsobem je ohrožena rovněž dobrá pověst žalobce. Žalobce kvůli těmto těžkostem pravidelně přichází o kvalitní zaměstnance i prostředky, jež vynakládá na jejich právní zastoupení. V tomto konkrétním případě přitom bylo do práv zaměstnanců žalobce dokonce již fakticky zasaženo, když byli během předchozího telefonického hovoru p. L. slovně napadáni a p. L. vyhrožoval podáním trestního oznámení pro případ neobnovení dodávek elektřiny, tudíž není pravdivé tvrzení žalovaného, že újma na straně zaměstnanců žalobce byla toliko hypotetická. Rovněž během ústního jednání p. L. zaměstnance žalobce slovně napadal (pronesl např.: *„se chováte jako arogantní hovada“*, *„půl roku se s tím serete a ještě já budu čekat, než vy si založíte nějaký svůj vyjebaný doklad, tak si pohněte prdelí, jo, já nemám čas na ty vaše píčoviny“*) a po jednání nepřímou vyhrožoval i fyzickým napadením; žalovaný ovšem tyto skutečnosti nijak nezohlednil. Pořízení obrazově-zvukového záznamu mělo tedy zabránit pokračování napadání ze strany p. L., jež by mohlo přejít až v napadení fyzické, a zároveň ochránit osobnostní práva zaměstnanců žalobce pro případ potenciálního podání trestního oznámení, neboť tento záznam dokáže nejučinněji zkrátit dobu, po kterou bude trestní oznámení prověřováno, a tudíž minimalizovat zásah do těchto práv. Toto opatření má rovněž odrazující účinky vůči podávání trestních oznámení majícího charakter křivého obvinění, jak ostatně dokládá i tento případ, neboť p. L. trestní oznámení nakonec nepodal. Opakovaným vyhrožováním podáním trestního oznámení (v telefonickém hovoru před jednáním i při jednání samotném) p. L. naplnil skutkovou podstatu trestného činu vydírání, a toto jednání představovalo bezprostřední hrozbu pro práva žalobce a jeho zaměstnanců; žalobce v této souvislosti odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tz 12/81, dle něž lze za pohružku těžké újmy považovat rovněž hrozbu podáním trestního oznámení, byť i důvodného. Žalobce shrnul, že v případě jednání s p. L. byla skutečnost, že se jedná o silně agresivní osobu, a že tedy bude nutno v rámci „krizové situace“ pořizovat záznam z celého jednání od jeho samého počátku, vyhodnocena již při telefonátech s p. L. Žalobce považuje pořízení obrazově-zvukového záznamu za nejmírnější prostředek způsobilý ochránit uvedená práva a domnívá se, že ani zásah do práv p. L., pokud k němu vůbec došlo, nebyl nepřiměřený.

Žalobce dále namítá, že situace ohledně uděleného a následně odvolaného souhlasu nebyla, jak je patrné z pořízeného záznamu, vůbec přehledná, žalovaný se však s těmito okolnostmi nijak nevypořádal. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že jsou všechny důkazy rovnocenné a že by stejným způsobem posloužily svědecké výpovědi jeho zaměstnanců; ty by mohly být naopak s ohledem na zaměstnanecký poměr k žalobci zpochybňovány. Větší počet zaměstnanců žalobce přítomných jednání by pak nepřiměřeně zatížil žalobce i neoprávněného odběratele, jemuž by byly tyto vyšší náklady následně

naúčtovány. Žalovaný se s řadou námitek žalobce nevypořádal vůbec nebo nevypořádal dostatečně, tudíž je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Ve vztahu k ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů žalobce uvádí, že předmětné jednání se týkalo uzavření dohody o výši škody v souvislosti s neoprávněným odběrem. Taková dohoda je dle energetického zákona jednou z možností, jak ukončit neoprávněný odběr, a jsou v ní rovněž obsaženy podmínky pro obnovení dodávky elektřiny. Lze tedy dovodit, že dohoda o uznání dluhu je uzavírána v rámci smlouvy s distributorem elektrické energie, jejíž smluvní stranou byla společnost jednající p. L. Úhrada škody je potom předpokladem opětovného připojení. V daném případě tedy byly údaje zpracovávány rovněž za účelem plnění smlouvy, jejíž stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů.

K otázce překročení mezi registrace žalobce uvádí, že závěry žalovaného nejsou v tomto řízení nijak relevantní, přesto podotýká, že je přesvědčen, že při zpracovávání osobních údajů postupuje řádně v mezích jím učiněné registrace, a výjimkou není ani tento případ. Na základě shora uvedených skutečností žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí i prvoinstanční rozhodnutí zrušil a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že námitka ohledně nedostatků výroku rozhodnutí není důvodná, neboť výrok je zcela určitý a srozumitelný i bez výslovného uvedení toho, že se napadené rozhodnutí potvrzuje. Žalovaný dále zdůraznil, že obecnou zásadou zpracovávání údajů je souhlas subjektu údajů s tímto zpracováním a veškeré výjimky z ní musejí být vykládány restriktivně. Zpracování osobních údajů v rámci výjimky zakotvené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů je tak legitimní pouze v případech, kdy jsou práva nebo oprávněné zájmy skutečně ohroženy či narušeny; pouhá domněnka, že by k takovému ohrožení mohlo v budoucnu dojít, není dostačující, neboť odporuje požadavku nezbytnosti, obsaženému v citovaném ustanovení. Tím spíše nemohou být tímto způsobem chráněna neexistující práva jako právo nebýt předmětem trestního stíhání či právo na pozdější nezpochybnění uzavřené dohody. Žalobce se nemůže zpracováním osobních údajů bránit podání trestního oznámení bez ohledu na to, zda je takové oznámení legální či nelegální, neboť posouzení této otázky nepřísluší žalobci, nýbrž orgánům činným v trestním řízení. Trestní stíhání sice představuje dle žalobcem citovaného nálezu Ústavního soudu zásah do osobnostních práv, tento zásah je však legální a opodstatněný. Obdobně ani nevhodné vyjadřování p. L. v rámci telefonického hovoru nelze považovat za právní titul pro předmětné zpracování údajů, neboť přinejmenším v okamžiku zahájení jednání žádná žalobcova práva nebyla narušována ani ohrožena; preventivní pořizování záznamu prostřednictvím kamerového systému je v takové situaci nepřiměřené. V průběhu jednání došlo ze strany p. L. k použití neslušných výrazů, ty však nebyly namířeny vůči konkrétním zaměstnancům, tudíž k zásahu do jejich práv nemohlo dojít. Žalovaný též upozorňuje na výrok zaměstnance žalobce, zachycený na záznamu, že jsou tímto způsobem natáčena všechna sepsávání smluv, z něhož je zřejmé, že žalobce takto nepostupoval na základě předchozího chování subjektu údajů. Připuštění takového pořizování potenciálních důkazních prostředků by znamenalo rezignaci na základní zásady

ochrany osobních údajů, jejichž zpracování je dovoleno pouze za jasně specifikovaným účelem, v minimálním rozsahu a pouze v nezbytném případě.

K argumentu, že se v případě subjektu údajů nejednalo o projev osobní povahy, žalovaný uvádí, že charakter projevu a zásah do osobnostních práv dle občanského zákoníku není určujícím kritériem pro aplikaci zákona o ochraně osobních údajů. Naposled uvedený zákon poskytuje ochranu před zásahy v podobě neoprávněného zpracování osobních údajů a ač se jedná o práva podobného charakteru, uvedené instituty nejsou totožné. K tvrzené „nepřehledné“ situaci ohledně udělení a následného odvolání souhlasu se zpracováváním údajů žalovaný uvádí, že je nutné poukázat na situaci při jednání vzniknuvší: p. L. přišel na jednání v pozici zástupce smluvního partnera a byl postaven před požadavek na monitorování jednání; celou atmosféru jednání tak od počátku tvořil žalobce, tudíž nelze z uvedeného uděleného a poté odvolaného souhlasu vyvodit jiný závěr, než že od odvolání souhlasu žalobce postupoval nezákonně. Žalovaný považoval za podstatné rovněž to, že v důsledku zvoleného způsobu zpracování osobních údajů byl zaznamenáván nejen průběh jednání, ale rovněž veškeré doprovodné projevy a údaje, jež s pozicí p. L. jako jednatele společnosti nijak nesouvisely (např. jeho vzhled). Vzhledem k žalobcovým námitkám je nutno pochybovat rovněž o svobodě uděleného souhlasu, když alternativou monitorování jednání o dohodě uznání dluhu bylo pouze okamžité ukončení jednání.

K průběhu správního řízení žalovaný uvádí, že na návrh žalobce byl jako svědek vyslechnut zaměstnanec žalobce p. L. M.j, přičemž validitu jeho výpovědi žalovaný nezpochybnil; vzhledem k tomu, že plně potvrdil žalobcova tvrzení, žalovaný nepovažoval za nutné vypořádat se s ní samostatně a podrobně. Provedení dalších důkazů opět jen potvrzujících tato tvrzení by bylo nevhodné. Vzhledem k uvedenému žalovaný navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného mimo již uvedené zdůrazňuje, že se v dané věci nejednalo ve vztahu k možné újmě na právech zaměstnanců žalobce pouze o neodůvodněné domněnky, nýbrž na základě předchozího jednání existovala vysoká pravděpodobnost podání trestního oznámení ze strany p. L. na zaměstnance žalobce. Žalobce nehájí právo svých zaměstnanců nebýt předmětem trestního oznámení, jak se snad domnívá žalovaný, nýbrž osobnostní práva, do nichž by bylo v důsledku podání trestního oznámení zasazeno. K možnosti zpracovávat údaje z jednání jiným způsobem žalobce uvádí, že ze svých zkušeností ví, že neoprávnění odběratelé např. autenticitu zvukového záznamu v řadě případů zpochybňují. Žalobce dále podotkl, že je třeba zohlednit to, že subjekt údajů zasáhl do práv několika osob, zatímco jednání žalobce zasáhlo toliko do práv jedné osoby. Co se týče souhlasu a jeho následného odvolání ze strany subjektu údajů, žalobce uvádí, že již na vstupních dveřích do místnosti, v níž se jednání konalo, viselo upozornění, že je prostor monitorován. Žalobce je tedy přesvědčen, že pokud p. L. s pořizováním záznamu nesouhlasil, nemusel do místnosti vůbec vstoupit, případně ji mohl později kdykoli opustit, k čemuž byl ostatně zaměstnanci žalobce vyzván, a řešení neoprávněného odběru by pokračovalo jiným standardním způsobem – korespondenční formou. Žalovaný vzhledem k uvedenému setrvává na svém žalobním návrhu.

Městský soud v Praze (dále jen „soud“) nejprve zjistil, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. Následně na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí dle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního.

Při ústním jednání konaném dne 23. 5. 2013 účastníci setrvali na svých stanoviscích.

Žalobce v první řadě namítá, že rozhodnutí o rozkladu neobsahuje všechny zákonem vyžadované náležitosti dle § 68 odst. 2 správního řádu, neboť je v něm sice uvedeno, že se rozklad zamítá, avšak chybí v něm pasáž o potvrzení rozhodnutí ve smyslu § 90 odst. 2 téhož zákona.

Soud k této námitce uvádí, že zákon o ochraně osobních údajů neobsahuje vlastní úpravu opravných prostředků, nýbrž pouze stanoví, že v řízení ve věcech upravených tímto zákonem se postupuje podle správního řádu, pokud ustanovení tohoto zákona nestanoví jinak (§ 41 uvedeného zákona). Na řízení o opravném prostředku podaném proti prvoinstančnímu rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů jako ústředního správního úřadu se tudíž plně vztahují ustanovení správního řádu o rozkladu (§ 152 a násl.). Způsoby, jimiž lze v řízení o rozkladu rozhodnout, jsou upraveny v § 152 odst. 2 a správní orgán má možnost: a) rozhodnutí zrušit nebo změnit, pokud se tím plně vyhoví rozkladu a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, jichž se to týká, vyslovili souhlas, nebo b) rozklad zamítnout. Je tedy zřejmé, že žalovaný postupoval striktně dle citovaného ustanovení, když o rozkladu rozhodl tak, že jej zamítl. Na řízení o rozkladu se sice použijí přiměřeně ustanovení o odvolání (§ 152 odst. 4), avšak soud nespatřuje žádný důvod, proč by bylo nezbytné aplikovat ust. § 90 odst. 2, dle něhož má být ve výroku rozhodnutí o odvolání uvedeno nejen to, že se odvolání zamítá, nýbrž rovněž to, že se rozhodnutí potvrzuje, když v dané věci nemohou vyvstat žádné pochybnosti o právních následcích výroku rozhodnutí; rozklad byl zamítnut a rozkladem napadené rozhodnutí nabude právní moci. Tato námitka tedy není důvodná.

Zákon o ochraně osobních údajů (dále také „zákon“) je koncipován tak, že veškeré zpracovávání osobních údajů je možné zásadně jen se souhlasem subjektu těchto údajů; tento závěr vyplývá z celkového přístupu k ochraně osobních údajů jakožto součásti ochrany soukromí jednotlivce, do něž by mělo být zasahováno jen s jeho svolením. Zákon nicméně v § 5 odst. 2 vymezuje několik výjimek, kdy při splnění stanovených podmínek není souhlasu subjektu údajů se zpracováním jeho osobních údajů třeba.

Mezi účastníky řízení je nesporné, že žalobce jako správce osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona při jednání konaném dne 8. 7. 2008 v prostorách žalobce na adrese Olomouc, Franklinova 3 mezi žalobcem, zastoupeným jeho zaměstnanci p. M. a p. K., a společností KOLŠTEJN, s.r.o., zastoupenou p. L., pořizoval obrazově-zvukový záznam z průběhu jednání, a to videokamerou umístěnou na stole vzdáleném přibližně dva metry od židle p. L., která snímala osobu p. L., čímž zpracovával osobní údaje ve smyslu § 4 písm.

e) zákona. Mezi účastníky řízení je však sporné, zda s tímto zpracováním osobních údajů vyslovil p. L. souhlas, a pokud ano, zda toto zpracování spadalo pod některou ze zákonných výjimek, při jejichž naplnění není souhlasu subjektu údajů třeba. Žalobce se dovolává splnění podmínek ust. § 5 odst. 2 písm. e), dle něž není souhlasu se zpracováním údajů třeba, „pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života,“ a ust. § 5 odst. 2 písm. b), dle něž není tohoto souhlasu třeba, „jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů“.

Ve vztahu k výjimce zakotvené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona soud uvádí, že gramatickým výkladem tohoto ustanovení lze dospět k závěru, že vyžaduje současné splnění dvou podmínek: 1) zpracování osobních údajů je nezbytné pro ochranu práv či právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby, a zároveň 2) zpracování není v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Každé zpracovávání osobních údajů je však dle názoru soudu do jisté míry zásahem do soukromí, neboť osobní údaje fyzické osoby jsou nedílnou součástí jejího soukromí a právo na ochranu osobních údajů (tzv. právo na informační sebeurčení) je součástí práva na soukromí v širším slova smyslu a spadá pod ochranu čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Druhou uvedenou podmínku proto nelze vykládat tak, že zpracovávání osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů není dovoleno při jakémkoli zásahu do soukromí, nýbrž tak, že je třeba posuzovat přiměřenost zásahu do soukromí v zájmu jiného chráněného práva a upřednostnit to právo, zájem na jehož ochraně v posuzované věci převáží (takový výklad odpovídá rovněž znění čl. 7 písm. f/ Směrnice č. 95/46/ES, jež citované ustanovení zákona implementuje). Při zkoumání nezbytnosti zpracovávání údajů je třeba posoudit nejprve to, zda je zpracovávání způsobilé k ochraně určitých práv a oprávněných zájmů, a dále to, zda neexistuje šetrnější opatření k dosažení tohoto cíle, neboť pokud existuje, nelze o opatření ve vztahu k soukromí subjektu údajů invazivnějším hovořit jako o nezbytném. Struktura předmětného ustanovení tak fakticky odpovídá tzv. testu proporcionality používanému českými, ale i mezinárodními soudy při posuzování střetu dvou základních práv (v rozhodovací praxi českého Ústavního soudu např. nálezy sp. zn. Pl. ÚS 41/02 ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. I. ÚS 321/06 ze dne 18. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 2451/10 ze dne 16. 12. 2010).

Žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 30 Cdo 64/2004 ze dne 11. 5. 2005, v němž tento soud v souvislosti s možností použití důkazního prostředku, jímž byl záznam pořízený bez souhlasu nahrávaných osob, v civilním soudním řízení konstatoval: „Ustanovení § 11 a § 12 obč. zák. poskytují ochranu jen těm projevům fyzických osob, jež mají osobní povahu. Osobní povahu proto – jak z logiky věci plyne – zpravidla nemají projevy, ke kterým dochází při výkonu povolání, při obchodní či veřejné činnosti.“ Žalobce z uvedeného dovozuje, že v dané věci vůbec nemohlo dojít k zásahu do práva na ochranu soukromí p. L., neboť při jednání vystupoval jménem právnické osoby a jednání mělo obchodní povahu. Soud k tomuto argumentu uvádí, že závěry civilních soudů při výkladu ust. §§ 11 a 12 občanského zákoníku nelze bez dalšího použít pro výklad ustanovení zákona o ochraně osobních údajů, neboť povaha a předmět úpravy tohoto zákona nejsou

s občanským zákoníkem totožné. Občanský zákoník je soukromoprávním předpisem regulujícím vztahy mezi subjekty soukromého práva a kterýkoli z nich se může při porušení svého práva domáhat ochrany a poskytnutí zadostiučinění v souladu s § 13 občanského zákona. Zákon o ochraně osobních údajů je naproti tomu předpisem veřejného práva upravujícím činnost subjektů vykonávajících specifickou činnost, spočívající v systematickém provádění operací s osobními údaji, a v souvislosti s touto činností ukládá těmto subjektům zvláštní povinnosti, za jejichž porušení stanovuje sankce (s touto činností je rovněž spjat specifický způsob jejího oznamování). Subjektu údajů, jehož osobní údaje byly zpracovávány v rozporu se zákonem, nevzniká na základě tohoto zákona žádný nárok. Soud při přezkumu rozhodnutí o správním deliktu dle zákona o ochraně osobních údajů neposuzuje nárok subjektu údajů na odškodnění za zásah do jeho práv dle §§ 11 a 12 občanského zákoníku, nýbrž zákonost postupu správce osobních údajů při jejich zpracovávání. Na nutnost rozlišovat mezi pojmy „projev osobní povahy“ ve smyslu občanského zákoníku a „osobní údaj“ ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů upozorňuje rovněž právní doktrína (srov. Kučerová, A. - Nováková, L. - Foldová, V. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 51).

Osobním údajem ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů je „*jákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu*“ (§ 4 písm. a/ zákona). Subjektem údajů je fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují (§ 4 písm. d/ zákona). V posuzované věci jsou osobními údaji, jež lze vztáhnout ke konkrétní fyzické osobě, zachycenými na předmětném záznamu, zejména tělesný vzhled (postavy i tváře), hlas, příznačný slovní i mimoslovní projev, řada povahových rysů a rovněž příjmení; názor, že jsou tyto informace vztahující se k fyzické osobě chráněny jako součást práva na informační sebeurčení, jež je součástí práva na soukromí v širokém smyslu, je vyjádřen rovněž v právní doktríně (např. Wagnerová E. - Šimíček V. - Langášek T. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s. 2002, s. 285-286). Zpracovávání těchto údajů je bez souhlasu subjektu zakázáno, neboť se jedná o informace o individuálně určené nebo určitelné fyzické osobě, a na jejich ryze osobní povaze – stejně jako na tom, že jsou chráněny jako součást práva na informační sebeurčení – nemůže nic změnit to, zda daný jednotlivec právě vystupuje jako fyzická osoba nebo jedná za právnickou osobu; uvedené charakteristiky jsou bytostně vlastní fyzické osobě a jako takové jsou chráněny bez ohledu na to, v jaké souvislosti jsou zpracovávány; opačný výklad by vedl k bezdůvodnému odepření ochrany práva na informační sebeurčení v situacích, kdy fyzická osoba jedná za právnickou osobu, aniž by byla její újma materiálně jakkoli odlišná od situací, kdy právně vystupuje jako fyzická osoba. Soud tedy konstatuje, že do ústavně zaručeného práva na informační sebeurčení p. L. (dále též „subjekt údajů“), jež je součástí práva na soukromí v širokém smyslu, mohlo být pořízením předmětného záznamu zasaženo, ačkoli jednal jako statutární orgán právnické osoby.

Další otázkou, s níž se musí soud vypořádat před přistoupením k samotnému testu proporcionality je ta, zda byl předmětný záznam skutečně pořízen bez souhlasu subjektu údajů. Žalobce k tomu uvádí, že situace ohledně udělení souhlasu nebyla nijak přehledná a

subjekt údajů svůj souhlas nejprve udělil, následně odvolal, a poté možná znova udělil. Soud k této otázce konstatuje, že ze založeného záznamu ve správním spise vyplývá, že s pořizováním záznamu bylo prokazatelně započato již před tím, než do místnosti vstoupil subjekt údajů, a videokamera byla namířena na židli, na niž byl po příchodu usazen; zaměstnanci žalobce tedy se započatím pořizování záznamu nečekali na výslovný souhlas subjektu údajů. Poté, co subjekt údajů spatřil videokameru na něj směřující, pronesl s posunkem k ní: „Tady si mě natočte pořádně“ (0:43 min., 1. část záznamu), čímž jednoznačně vyjádřil svůj souhlas s takovým zpracováváním osobních údajů (ze záznamu nelze určit, zda subjekt údajů věděl, že je již v tuto chvíli nahráván). Bezprostředně poté subjekt údajů svůj souhlas odvolal, a opětovně udělil poté, co mu zaměstnanec žalobce sdělil, že videokameru nevypne, neboť budou sepisovat obchodní smlouvu. O chvíli později však subjekt údajů zatelefonoval svému právníkovi a jak v rozhovoru s ním (06:15 min., 1. část), tak následně v rozhovoru se zaměstnanci žalobce (06:45 min., 1. část) svůj souhlas výslovně odvolal. V tuto chvíli bylo povinností žalobce s pořizováním záznamu přestat, avšak neučinil tak, tudíž od této chvíle zpracovával předmětné údaje bez souhlasu jejich subjektu. Žalobcem uváděná „nepřehledná“ situace započala až v čase 13:45 min. (1. část), tedy sedm minut poté, co subjekt údajů svůj souhlas odvolal, a je sice pravdou, že subjekt údajů reagoval zamítavě na nabídku, že videokamera bude vypnuta a bude pořízen zápis o tom, že subjekt údajů nesouhlasí s nahráváním, avšak z kontextu je jednoznačně zřejmé, že subjekt údajů nesouhlasil pouze s druhou částí této nabídky, neboť požadoval, aby v zápisu bylo uvedeno, že již byl bez svého souhlasu nahráván, nikoli pouze to, že s nahráváním nesouhlasí. Subjekt údajů souhlas s nahráváním opětovně neudělil a naopak svůj nesouhlas vyslovil v dalším průběhu jednání ještě několikrát (např. v čase 02:55 min. 2. částí). Pokud chtěl žalobce tento souhlas opětovně získat, měl tak učinit až po vypnutí videokamery, tzn. aniž by subjekt údajů bez jeho souhlasu nadále nahrával. V čase 24:30 min. (1. část) byla videokamera otočena směrem ke zdi, takže nadále fakticky zaznamenávala pouze zvuk. Pro úplnost soud dodává, že srozumitelná nabídka, že videokamera bude vypnuta a současné jednání ukončeno, přičemž bude jednání pokračovat korespondenční formou, na záznamu nezazněla; subjekt údajů naopak na záznamu uvádí, že dostavení se k ústnímu jednání a následná dohoda jsou podmínkami kladenými žalobcem pro obnovení dodávek elektřiny. I kdyby však subjekt údajů poté jednání opustil, nic by to nezměnilo na závěru, že žalobce již skutkovou podstatu předmětného deliktu naplnil, když jej před tím nahrával bez jeho souhlasu.

K argumentu žalobce, že subjekt údajů udělil svůj souhlas se zpracováváním tím, že vešel do místnosti, na jejichž dveřích byla připevněna cedulka s upozorněním, že prostor je monitorován, soud uvádí, že takto údajně udělený souhlas je v této konkrétní věci od počátku neprokazatelný a žalobce jej ve správním řízení také neprokázal. Povinnost souhlas prokázat po celou dobu zpracovávání údajů přitom zákon o ochraně osobních údajů ukládá správci osobních údajů v § 5 odst. 4, a splnění této podmínky je nezbytné pro zákonné zpracovávání údajů (stejný názor vyslovila rovněž právní doktrína, srov. Kučerová, A. - Nováková, L. - Foldová, V. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 89-93 a 156-160). Ve správním spisu je založena fotografie dveří č. 211 (ve výroku prvoinstančního rozhodnutí je uvedeno, že se jednání konalo v kanceláři č. 10), na nichž je cedulka s upozorněním zavěšena, avšak nelze prokázat, že tomu tak bylo rovněž v době předmětného jednání ani že byly dveře při příchodu subjektu údajů zavřeny, tudíž se mohl subjekt údajů s uvedeným upozorněním

vůbec seznámit. Soud každopádně opakuje, že subjekt údajů svůj dříve udělený souhlas se zpracováváním osobních údajů výslovně a jednoznačně odvolal, takže bylo povinností zaměstnanců žalobce videokameru s pořizováním záznamu následně přestat.

Žalobce namítá, že žalovaný shora předestřenou „nepřehlednou“ situaci nezohlednil a nevypořádal se s ní, avšak soudu není zřejmé, jakým způsobem by se s ní měl žalovaný dle představ žalobce vypořádat. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektu těchto údajů, neboť subjekt údajů svůj souhlas výslovně odvolal, což je závěr jednoznačně vyplývající z pořízeného záznamu. Pro úplnost soud uvádí, že „vypořádání“ se s touto „nepřehlednou“ situací žalobce v řízení o rozkladu nepožadoval, proto se k němu žalovaný ani nemohl vyjádřit. Soud tedy uzavírá, že subjekt údajů svůj souhlas jednoznačně odvolal a od této chvíle žalobce zpracovával jeho osobní údaje bez tohoto souhlasu.

V následující části svého rozhodnutí soud posoudí, zda předmětné zpracovávání osobních údajů lze podřadit pod ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, tudíž postupně prozkoumá splnění všech tří podmínek testu proporcionality: **1.** Opatření omezující určité základní právo (v daném případě právo na informační sebeurčení jako součást práva na soukromí v širokém smyslu) je způsobilé dosáhnout sledovaného cíle, jímž je ochrana jiného chráněného práva (*kritérium vhodnosti*). **2.** Z prostředků způsobilých k dosažení sledovaného cíle je ten zvolený vůči omezovanému právu nejšetrnější (*kritérium potřeby*). **3.** Omezení základního práva se nesmí vymykat z proporcionálního poměru k významu jím sledovaného cíle (*kritérium přiměřenosti v úzkém smyslu*). Princip proporcionality zajišťuje existenci materiálního obsahu základního práva, když příkazuje, aby v každém jednotlivém případě docházelo jen k takovému omezení základního práva, které je nutné a spravedlivě požadovatelné tak, aby byl ještě naplněn účel omezení. Při tomto posouzení přitom musí být šetřena podstata a smysl omezovaného práva (čl. 4 odst. 4 Listiny).

Ke kritériu vhodnosti soud uvádí, že žalobce považuje za práva chráněná předmětným zpracováváním osobních údajů osobnostní práva svých zaměstnanců, a to jednak ve vztahu k slovnímu a možnému fyzickému napadání, jednak ve vztahu k možnému podání trestního oznámení či jinému zpochybnění jejich postupu při jednání ze strany subjektu údajů, a dále ochranu své dobré pověsti a majetku.

Co se týče slovního napadání, žalobce opakovaně tvrdí, že mělo pořizování záznamu zabránit pokračování zásahu do práva na důstojnost jeho zaměstnanců v důsledku nadávek ze strany subjektu údajů, k němuž došlo již v průběhu předcházejícího telefonického hovoru (např. s. 23 žaloby). Soud se v tomto bodě shoduje s názorem žalovaného, že pořizování obrazově-zvukového záznamu vůbec není způsobilé zabránit subjektu údajů, aby vyslovoval vůči zaměstnancům žalobce nadávky; ani žalobce nespecifikuje, jakým konkrétním způsobem mělo pořizování tohoto záznamu subjektu údajů v jeho nevhodném jednání zabránit (záznam jednání ostatně dokazuje, že nezabránilo). Sám žalobce ostatně zdůrazňuje, že za hlavní újmu považuje hrozící újmu v důsledku možného podání trestního oznámení. Soud nezpochybňuje žalobcovo tvrzení,

že při jednáních následujících po zjištění domnělého neoprávněného odběru musejí jeho zaměstnanci nezřídka vyslechnout neslušné výrazy či nadávky, neboť se tohoto jednání účastní osoby, jimž byla často omezena či přerušena dodávka elektřiny, a to aniž by byly z čehokoli usvědčeny. Soud k tomu podotýká, že v případě správních deliktů neoprávněného odběru není u právnických a podnikajících fyzických osob vyžadováno zavinění (tolik k argumentu, že každý neoprávněný odběratel je gauner), a dále že je mu z vlastní rozhodovací činnosti známo, že ne v každém případě, kdy zaměstnanci žalobce nahlásí neoprávněný odběr, je takový neoprávněný odběr skutečně prokázán. Žalobce tak vyhrocenou atmosféru jednání způsobuje do jisté míry sám, když k osobám, u nichž se domnívá, že se dopustily deliktu neoprávněného odběru, přistupuje nikoli jako jejich smluvní partner, nýbrž naopak s mocenskou převahou. Soud tím v žádném případě nechce tvrdit, že je chování subjektů údajů vždy v souladu se zásadami slušného mezilidského chování, avšak – jak je zřejmé – řešením této situace není nahrávání osob přizvaných k jednání na videokameru. Žalobce sám uvádí, že jiným možným postupem při zjištění neoprávněného odběru je korespondenční forma jednání; v případě, kdy se žalobce na základě předchozích telefonických hovorů s klientem domnívá, že by jeho zaměstnanci mohli být při ústním jednání vystaveni nevybíravé mluvě či nadávkám, může využít tohoto druhého možného postupu.

Naproti tomu v případě možného fyzického napadení oprávněný zájem zaměstnanců žalobce existuje, neboť by v případě fyzického konfliktu byli v přesile, pravděpodobně by druhou stranu přemohli a mohli by být následně obviňováni z vydírání či přímo fyzického napadení.

Co se týče možného zásahu do osobnostních práv zaměstnanců žalobce v důsledku podání trestního oznámení, žalobce odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 428/05, dle něž představuje trestní stíhání vážný zásah do soukromého života jednotlivce, a domnívá se, že tento závěr je třeba vztáhnout rovněž na fázi prověřování trestního oznámení. Soud k této námitce především uvádí, že trestní oznámení samo o sobě nemůže nařčeným osobám přivodit žádnou újmu, neboť postup orgánů činných v trestním řízení se odvíjí od toho, jak oznámení tyto orgány vyhodnotí. Postavení prověřované osoby se nicméně od postavení osoby již obviněné podstatným způsobem odlišuje, a to jak v praktických aspektech předvídaných zákonem č. 141/1961 Sb., trestním řádem (např. možnost vzetí do vazby), tak ohledně určitého stigmatu na osobě ulpívajícího, neboť zatímco ve fázi prověřování orgány činné v trestním řízení pouze na základě svého vyhodnocení podnětu zjišťují, zda vůbec došlo ke spáchání nějakého trestného činu, trestní stíhání se zahajuje až za předpokladu, že prověřováním zjištěné a odůvodněné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala konkrétní osoba (§ 160 trestního řádu). Právě tyto skutečnosti pak ospravedlňují citelnější zásahy do práv trestně stíhaných osob, než je tomu v případě osob, jež obviněny nebyly. Závěry uvedeného nálezu Ústavního soudu proto na fázi trestního řízení před sdělením obvinění vztáhnout nelze. Žalobce dále uvádí, že se tímto postupem chrání před bezdůvodně či křivě podanými trestními oznámeními; posoudit, zda je nějaké trestní oznámení důvodné, však nepřísluší žalobci, nýbrž orgánům činným v trestním řízení, resp. soudům. Své tvrzení, že jeho zaměstnancům vznikají v důsledku podání trestního oznámení nevratné škody, žalobce žádným způsobem nekonkretizoval.

Soud má za to, že v daném případě výraz „vyhrožovat trestním oznámením“ je ve své podstatě protimluv. Uplatnění trestního oznámení je tedy uplatnění právní skutečnosti, která je legální, tedy v mezích zákona a slovo vyhrožování by mělo být výhradně vztahováno k aktům, které jsou ze své podstaty zcela neprávni nebo protiprávní. Podání trestního oznámení není protiprávním úkonem. Výraz vyhrožovat podle názoru soudu zde není na místě. Takže skutečnost, že by pan L., jednatel společnosti KOLŠTEJN, s.r.o. vyhrožoval podáním trestního oznámení, tato skutečnost by neodůvodňovala postup podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona.

Pokud pak jde o to, že žalobce argumentoval tím, že ve věci dřívějších jednání s panem L. byl vyslýchán svědek pan M., který zmiňoval, za jakých okolností proběhlo několik telefonních hovorů s panem L., tam je třeba konstatovat, že pan M. do protokolu o výsledku svědka sepsaného Úřadem pro ochranu osobních údajů dne 3.9.2008 výslovně uvedl, že mu bylo vyhrožováno, opět podle názoru soudu tedy nepřiléhavé slovo, trestním oznámením a dále uvedl, že pan L. se měl chovat arogantně, nezdvořile, hrubě, to všechno soud považuje za hodnocení jeho chování a nedá se bez konkrétních použitých výrazů nebo použitých vyjádření zhodnotit, zda pan L. byl takou agresivní osobou nebo nikoliv. Pokud pak zmiňuje pan M., že podobně hrubě se vyjadřoval pan L. v telefonním hovoru s panem P., pak nezbyvá než konstatovat, že to je svědectví z druhé ruky, které nelze v tomto smyslu použít.

Rozhodnutí žalovaného je v této otázce formulačně poněkud nejednoznačné, když žalovaný na jedné straně uvádí, že neshledal žádná práva či zájmy žalobce a jeho zaměstnanců, jež by mohly být ohroženy, na druhé straně však argumentuje, že je újma vzniklá v důsledku podání trestního oznámení odůvodněna veřejným zájmem. Z rozhodnutí jako celku je však dle názoru soudu zřejmé, že žalovaný existenci takové újmy připouští, považuje ji však za toliko hypotetickou a nadto odůvodněnou veřejným zájmem, a proto ji nepovažuje za újmu, vůči níž by se mohl žalobce uvedeným způsobem bránit. Žalovaný uvedl, že pořídit záznam kamerovým systémem by byl žalobce oprávněn až v případě reálného ohrožení práv či zájmů, za to však nelze považovat předchozí hrubé vyjadřování subjektu údajů; k hrozně dalšího slovního či dokonce fyzického napadání žalovaný na straně 9 svého rozhodnutí uvedl, že v takovém případě lze kameru do jednacích místností připravit a upozornit na možnost jejího využití v případě vzniku krizové situace. Námitka žalobce, že správní orgán neshledal na straně žalobce a jeho zaměstnanců hrozící újmu v důsledku možného podání trestního oznámení, ačkoli ta potenciálně existovala, a nevypořádal se s významem předchozích slovních útoků ze strany subjektu údajů, tudíž není důvodná.

Žalobce dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tz 12/81 namítá, že zpracovávání osobních údajů bylo nutné, neboť se subjekt údajů při jednání i během dřívějšího telefonického hovoru mohl dopustit trestného činu vydírání; za vydírání lze totiž dle uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu považovat i hrozbu podání trestního oznámení, byť by se jednalo o trestní oznámení důvodné. Tuto argumentaci žalobce soud považuje za absurdní. Pohrůžku podání trestního oznámení nepochybně lze za určitých okolností považovat za jednání naplňující znaky trestného činu vydírání, avšak nikoli

v případě, kdy ji pronese osoba, jež je předmětem jednání, jež považuje za protiprávní, vůči původci tohoto jednání s cílem, aby jej od tohoto jednání odradila. O vydírání lze hovořit např. v situaci, kdy si je osoba vědoma toho, že jiná osoba spáchala trestný čin, a této vědomosti využívá k tomu, aby od tohoto pachatele získala nějaké plnění. Žalobce sám uvádí, že subjekt údajů podáním trestního oznámení během telefonického hovoru „vyhrožoval“ v souvislosti s obnovením dodávky elektřiny, a rovněž z předmětného záznamu je zřejmé, že tato „výhrůžka“ má za cíl, aby zaměstnanci žalobce přestali subjekt údajů nahrávat na videokameru, neboť toto jednání považuje za protiprávní, resp. aby mu před odchodem vystavili potvrzení, že byl bez svého souhlasu nahráván, aby mohl dát toto jednání žalobce prošetřit policií. Vzhledem k uvedenému soud konstatuje, že v daném případě vůbec nelze hovořit o vydírání či hrozbě podání křivého obvinění ze strany subjektu údajů, neboť subjekt údajů hodlal dát trestním oznámením toliko podnět k prošetření jednání žalobce a jeho zaměstnanců, jež považoval za protiprávní.

Ke kritériu potřebnosti soud uvádí, že je třeba posoudit, zda předmětné opatření představuje nejmínější z opatření způsobilých k ochraně práv a oprávněných zájmů žalobce a jeho zaměstnanců. Těmito právy a oprávněnými zájmy jsou, jak soud shora uvedl, ochrana zaměstnanců žalobce před možným fyzickým napadením a ochrana jejich osobnostních práv, do nichž by mohlo být zasazeno v důsledku podání trestního oznámení, a to prostřednictvím prevence šikanózních trestních oznámení a shromažďování důkazů ve prospěch zaměstnanců žalobce pro případ, že by trestní oznámení bylo podáno, a dále ochrana dobré pověsti žalobce. Soud přisvědčuje žalobci, že průběh jednání by byl prokázán důvěryhodněji na podkladě obrazově-zvukového záznamu než na podkladě výpovědí dvou zaměstnanců žalobce, na druhé straně však zároveň zdůrazňuje, že přípustný není ten nejvhodnější prostředek k ochraně dotčených práv a oprávněných zájmů, nýbrž jen prostředek nejmínější z těch, které jsou tuto ochranu s to zajistit; důvodem pro tento závěr je, že každý takový prostředek zasahuje do práva subjektů údajů, a tento zásah je přípustný jen v míře nezbytně nutné.

Ve vztahu k možnému fyzickému napadení zaměstnanců žalobce považuje soud pořízení obrazově-zvukového záznamu v obecné rovině za nezbytný, neboť jen tento prostředek může prokazatelně osvětlit průběh konfliktu. Samotné výpovědi dvou zaměstnanců žalobce, pokud by tito přemohli zástupce druhé strany, by vzbuzovaly důvodné pochybnosti o důvěryhodnosti a ani výlučně zvukový záznam by nemusel být vzhledem k průběhu konfliktu dostatečně průkazný (zachycuje toliko zvuky, nikoli pohyb osob). Zaznamenávání jednání od samotného počátku za tímto účelem by však bylo nezbytné jen tehdy, pokud by z předchozího chování subjektu údajů důvodně vyplývala hrozba napadení již na samém počátku jednání. V opačném případě je možné umístit do prostor jednání videokameru, avšak s pořizováním záznamu lze započít až v okamžiku, kdy vyvstanou důvodné obavy, že k fyzickému napadení dojde. V posuzované věci žalobce dovozuje možnost fyzického napadení toliko ze slovního napadání v průběhu telefonického hovoru, ani žalobce však neuvádí, že mu subjekt údajů před jednáním vyhrožoval fyzickým napadením (skutečnost, že tak údajně činil nepřímo po jednání, je v tomto ohledu bez významu). Rozdíl mezi slovním a fyzickým napadáním je kvalitativní, nikoli kvantitativní, a z pouhého použití neslušných výrazů nelze důvodně vyvozovat

reálnou hrozbu fyzického napadení, tudíž nebyly dány podmínky, aby žalobce subjekt údajů od počátku jednání nahrával. Podmínky druhého kritéria tak nejsou splněny.

Ve vztahu k ohrožení osobnostních práv svých zaměstnanců žalobce uvádí, že subjekt údajů může zpětně zpochybňovat postup zaměstnanců žalobce při jednání (zejména podáním trestního oznámení) – neoprávnění odběratelé tak dle tvrzení žalobce často činí –, tudíž lze osobnostní práva jeho zaměstnanců chránit pouze pořízením obrazově-zvukového záznamu z jednání. Žalobce svůj postup odůvodňuje jednak dlouhodobou zkušeností s neoprávněnými odběrateli, jednak chováním tohoto konkrétního subjektu údajů během předchozího telefonického hovoru. K „neoprávněným odběratelům“ se již soud shora vyjádřil v tom smyslu, že ne každý, koho žalobce za neoprávněného odběratele považuje, jím skutečně je, nadto se jedná u právnických a podnikajících osob o delikt nevyžadující zavinění, tudíž nelze bez dalšího usuzovat na jejich chování při ústním jednání či po něm. Skutečnost, že subjekt údajů v telefonickém hovoru vyslovil připravenost podat trestní oznámení na postup žalobce při odpojení od elektriny, rovněž neodůvodňuje závěr, že bude chtít podat trestní oznámení na postup zaměstnanců žalobce při ústním jednání, tím méně jej odůvodňuje jeho neslušný způsob vyjadřování. Žalobce tedy započal s pořizováním záznamu z jednání preventivně kvůli hypotetické možnosti podání trestního oznámení nebo jiného zpochybnění průběhu jednání v budoucnu (takto svůj záměr ostatně popsal sám žalovaný např. ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 23. 9. 2008, jež je založeno ve správním spisu, pod bodem II.b.). Soud k tomu uvádí, že v zásadě je přípustné, aby se žalobce proti možnému budoucímu napadení průběhu jednání (nejen podáním trestního oznámení) zajistil, avšak soud se ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, že v daném případě plně postačovaly jiné prostředky. Zcela jednoznačně by postačovalo pořízení zvukového záznamu, jenž by průběh jednání věrně zachytil a byl by podstatně šetrnější k právům subjektu údajů, neboť by na něm nebyly zaznamenány jeho vzhled a mimoslovní vyjadřování. Námitka žalobce, že i takový záznam lze zpochybnit, není důvodná; zvuková nahrávka pořízená v tichém prostředí je spolehlivým důkazním prostředkem, jež soudy běžně využívají i ve věcech trestních. Soud je však toho názoru, že plně postačující k vyvrácení pochybností o průběhu jednání by byla přítomnost dvou zaměstnanců žalobce ve spojení s tím, že by byl o průběhu jednání sepsán protokol, jež by všichni zúčastnění podepsali. Přípustná by byla rovněž preventivní přítomnost videokamery, kterou by mohl žalobce zapnout, pokud by v průběhu jednání nastala situace nezbytně si toho vyžadující (např. pokud by vyvstal spor o obsah protokolu, případně jej některá ze stran odmítla podepsat). Taková opatření by přitom nezvýšila náklady vzniklé žalobci. Tento závěr se obdobně vztahuje rovněž na argument žalobce, že by v důsledku podání trestního oznámení utrpěl újmu na své pověsti.

V dané věci žalobce pořizoval obrazově-zvukový záznam od počátku jednání, preventivně, nikoli v důsledku např. vyhrocené situace nastalé v průběhu jednání. Takový postup neodpovídal kritériu potřeby a nebyl tak nezbytný ve smyslu § 5 odst. 2 písm. e) zákona.

Z tohoto důvodu již není nezbytné zabývat se splněním kritéria přiměřenosti v úzkém slova smyslu, přesto soud považuje za vhodné se k této otázce stručně vyjádřit.

Pro posouzení přiměřenosti zpracovávání údajů jsou v dané věci rozhodující následující, shora již podrobně rozvedené skutečnosti. 1) Újma vzniklá zaměstnancům žalobce v důsledku možného prošetřování trestního oznámení není závažná, neboť se jedná o fázi trestního řízení před sdělením obvinění, během níž je toliko prověřováno, zda k určitému trestnému činu došlo; obdobně to platí o újmě hrozící pověsti žalobce. Soud v této souvislosti též potvrzuje názor žalovaného, že zveřejňování informací o konkrétních zaměstnancích musí ze strany orgánů činných v trestním řízení splňovat podmínky zákona o ochraně osobních údajů, případně zvláštních předpisů; argument, že tyto předpisy mohou být v jednotlivém případě porušeny, nemůže na závěru soudu cokoli změnit. 2) Tato újma je zásadně legitimována veřejným zájmem na ochraně společnosti před pachateli trestné činnosti. 3) Práva a oprávněné zájmy žalobce, resp. jeho dvou zaměstnanců byly toliko hypoteticky ohroženy. 4) Do práv subjektu údajů bylo zpracováváním údajů skutečně zasázeno. 5) Žalobce měl k dispozici z hlediska ochrany práv subjektu údajů mírnější prostředky, jak chránit práva a oprávněné zájmy své i svých zaměstnanců. Vzhledem ke všem těmto skutečnostem považuje soud zvolený způsob zpracovávání údajů za naprosto nepřiměřený, neboť právo subjektu údajů na informační sebeurčení jakožto součást práva na soukromí bylo postupem žalobce zcela popřeno v zájmu hypoteticky hrozící malé újmy na právech a oprávněných zájmech žalobce a jeho dvou zaměstnanců. Jak soud již uvedl, za přiměřené by za dané situace považoval např. takový postup žalobce, že by jednání byli přítomni dva jeho zaměstnanci a o průběhu jednání by byl sepsán protokol, jež by všichni zúčastnění podepsali. Přípustná by byla rovněž preventivní přítomnost videokamery, kterou by mohl žalobce zapnout, pokud by v průběhu jednání nastala situace nezbytně si toho vyžadující.

Žalobce rovněž namítá, že mu v důsledku podávání trestních oznámení na jeho zaměstnance vznikají výdaje, neboť svým zaměstnancům zajišťuje právní zastoupení a nemůže využívat jejich práce po dobu podávání vysvětlení na policii. Soud k tomu uvádí, že ani pořizování obrazově-zvukových záznamů z jednání by žalobce veškerých takových nákladů neušetřilo (jeho zaměstnanci by museli i tak s policií komunikovat) a určité riziko vzniku nákladů v důsledku podaného trestního oznámení je nedílně spjato s předmětem činnosti žalobce, jako je tomu u mnoha dalších poskytovatelů služeb spotřebitelům, a některými jeho zcela mimořádnými pravomocemi (omezit či přerušit dodávku elektřiny při zjištění neoprávněného odběru); není však možné tyto náklady minimalizovat tím, že bude žalobce preventivně pořizovat z ústních jednání týkajících se domněle zjištěného neoprávněného odběru obrazově-zvukové záznamy. Takové opatření je ve světle již uvedeného naprosto nepřiměřené.

Vzhledem k výše uvedenému soud konstatuje, že zpracovávání údajů žalobcem nebylo nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů žalobce či jeho zaměstnanců, a takové zpracovávání osobních údajů nadto nepřiměřeně zasáhlo do práva na soukromí subjektu údajů. Zpracovávání osobních údajů v dané věci tak nespadá pod výjimku zakotvenou v § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů.

Žalobce se dále domnívá, že předmětné zpracovávání osobních údajů naplňuje rovněž podmínky ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů. Dle

tohoto ustanovení není ke zpracovávání osobních údajů třeba souhlasu subjektu údajů, jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů. Toto ustanovení směřuje na situace, kdy dochází k sjednávání, plnění nebo změnám smlouvy a kdy je tudíž nezbytné, aby byly smluvní strany dostatečně určité identifikovány. Subjekt údajů tedy poskytuje své osobní údaje, jež druhá strana zpracovává, aby bylo sjednání, plnění či změna smlouvy v praxi vůbec uskutečnitelné. V posuzované věci lze uvažovat o tom, že osobní údaje byly zpracovány v souvislosti s plněním smlouvy nebo jednáním o její změně, v žádném případě však nelze souhlasit s názorem žalobce, že bylo zpracování osobních údajů za tímto účelem nezbytné. Jednání se mohlo bez jakýchkoli pochybností odehrát, aniž by z něj byl pořizován obrazově-zvukový záznam; k tomuto zpracovávání osobních údajů došlo čistě na základě rozhodnutí jedné ze smluvních stran, jež chtěla zlepšit své postavení pro případ hypoteticky vzniklého budoucího sporu. Zpracovávání osobních údajů v dané věci tedy nespadá ani pod výjimku zakotvenou v § 5 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů.

Žalovaný namítá, že se žalovaný v řízení o rozkladu nevypořádal se všemi námitkami žalobce a jeho rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné, toto své obecné tvrzení však nerozvádí, soud se proto k němu nemůže nad rámec již shora uvedeného podrobněji vyjádřit. Žalovaný se zabýval všemi námitkami žalobce a byť je jeho argumentace, jak soud shora uvedl, místy na první pohled poněkud nejednoznačná, tato skutečnost nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí; závěry žalovaného jsou odůvodněné a dle názoru soudu rovněž správné.

Otázkou překročení mezí zpracovávání osobních údajů, vytýčených v registračním oznámení, se soud nezabýval, neboť s posuzovanou věcí – správním deliktem spočívajícím ve zpracovávání osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů, aniž by byla splněna některá ze zákonem předpokládaných výjimek – přímo nesouvisí a správní orgány ze svého tvrzení, že žalobce zpracovává údaje nad rámec tohoto oznámení, nic k věci se vztahujícího nevyvodily.

Soud uzavírá, že žalobce zpracovával osobní údaje p. L. bez jeho souhlasu, aniž by byly splněny podmínky ust. § 5 odst. 2 písm. b) nebo e) zákona o ochraně osobních údajů.

Na základě shora uvedených skutečností soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovaný náhradu nežádal.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem v Brně, Moravské náměstí 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. května 2013

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kotlanová